

KAUNO ARCHITEKTŪROS IR URBANISTIKOS EKSPERTŲ TARYBOS
POSĖDŽIO

**VIENBUČIO GYVENAMOJO NAMO PERKŪNO AL. 11, KAUNE,
REKONSTRAVIMO (ATKŪRIMO) PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI**
Statytojas (užsakovas) – Artūras Dankovskis, projektuotojas - UAB Architektų biuras G. Natkevičius ir partneriai (SA PDV – G.Natkevičius).

įvykusio 2022-09-28 Kauno architektų namuose

PROTOKOLAS NR.153

POSĖDŽIO DALYVIAI:

Projektą pristato Gintas Natkevičius

KAUET nariai: Gintaras Balčytis, Gedeminas Barčauskas, Natalija Danielienė - Tsebriy, Jolita Kančienė, Gintas Natkevičius, Rimvydas Palys, Gintaras Prikočkis, Nerijus Stanionis, Dalius Šarakauskas, Kęstutis Zaleckis, Guoda Zykuvienė.

Kiti dalyviai: architektai- Saulius Rimas (Kultūros paveldo skyriaus vedėjas), Linas Tuleikis, Audrys Karalius, Rūta Gabrilavičienė, Kęstutis Vaikšnoras, Ronaldas Pučka.

Kiti dalyviai- Darius Mikalauskas, Robertas Jocius, Jurgita Šakienė („Kauno diena“).

Posėdžio pirmininkas: Dalius Šarakauskas.

Posėdžio sekretorius: Jūratė Merkevičienė.

**VIENBUČIO GYVENAMOJO NAMO PERKŪNO AL. 11, KAUNE,
REKONSTRAVIMO (ATKŪRIMO) PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI**

D.Šarakauskas: Šiandien mūsų laukia sunkus uždavinys, bandysim dirbti objektyviai, svarstyti architektūrą.

G.Natkevičius: Tai nėra tikras rekonstravimas, greičiau atkūrimas. Manome, kad radom kompromisinį kelią. Šiam pastatui reikėjo nustatyti vertingąsias savybes, mes jas inkorporuojam į projektą.

Nagrinėdami istorinę medžiagą radome 1928 m. A.Gordevičiaus braižytus fasadus ir planus. Įdomu, kad pastato planas per tiek metų beveik nepasikeitė - paklaida tik 5 cm.

Objektyvumo dėlei konsultavomės su latvių profesore - Latvijoje yra daug medinės architektūros ir jie turi tokio darbo patirties. Art deco bendru atveju yra susijęs su prabanga, šiuo konkrečiu atveju – profesorės žodžiais tariant, jis sausas ir asketiškas su

tautiškomis detalėmis. Fasadai mediniai, bet tinkuoti. Yra labai įdomių tinko detalių-turim nuotraukas.

Su užsakovu bendraujant turėjom daug psichologinių problemų, todėl derybos buvo ilgos.

Viduje nešančias konstrukcijas galime keisti. Gyventi šitaip išplanuotame name nėra patogu, ypač mansardiniame aukšte. Užsakovas norėjo tekstilės dirbtuvės ir trijų vaikų kambarių. Todėl suprojektavom naują tūrį į šiaurinę pusę, kad nesimatytų iš Perkūno alėjos. Visi reglamentai išpildyti, dar lieka rezervo.

Pastatą atkursim su visom detalėm, kolonom ir balkonais- dalį paliekant kaip antresolę. Stogo konstrukcijoje yra daug saugomų langelių- viduje erdvė atrodo kaip bažnyčia. Bokštelio zonoje vidinė erdvė aukšta. Antresolėje numatytas šeimininkų miegamasis. Senojo namo kontūrą atstatom ir išsaugom.

Toks sprendimas buvo priimtas kaip kompromisas derybose su užsakovu.

Bendra abiejų tūrių kompozicija neutrali, bet naujas tūris - modernios architektūros, medinių bruselių apdaila. Ekspresyvus stogas derinyje su senuoju pastatu.

Įdomūs ir vertingi užapvalinti tinko kampai fasade, išlikusios pagrindinio įėjimo durys, langai. Visos lauko sienos iš medinių rąstų, apkaltų medinėm lystvelėm, ant kurių tvirtintas rabico tinklas ir ruberoidas- įdomi ir reta konstrukcija. Dalis rąstų jau supuvę. Vidus - prasto fizinio stovio.

Įdomi lango forma laiptinėje- ją atkursim. Buvo atlikti kokie 3 techninės būklės vertinimai. J.Mendelevičius atliko konstrukcijų ekspertizę. Pamatai negilūs - po žeme apie 50 cm, virš žemės- apie 30 cm. Namas buvo pastatytas per 4,5 mėnesio.

KLAUSIMAI:

J.Kančienė: Ar atstatysit iš tų pačių medžiagų? Ką reiškia „atstatymas“?

G.Natkevičius: Nugriausim ir pastatysim iš naujo.

R.Palys: Teismo nutarime parašyta „atstatyt esamą pastatą“, kaip atsirado priestatas?

G.Natkevičius: Esamą pastatą atstatysim tokį, koks buvo. Užsakovas sename name netelpa, todėl projektuojame priestatą.

N.Blaževičienė: Sunku svarstyti apie pastatą, negalvojant apie jo nugriovimo istoriją. Manau, kad galima buvo rekonstruoti nenugriovus.

G.Natkevičius: Mes niekas nesiulėm šio pastato nugriauti. Dėl dviprasmybės įstatyme svarstėm, kad gal išsaugot tik frontoną. Bet pasirodė, kad kelias neprofesionalus.

Geresnis kelias - atstatyt moderniomis mežiagomis ir nešančias konstrukcijas, ir pamatus. Statyt ant esamų pamatų būtų ypatingai sunku.

N.Danielienė- Tsebriy: Specialiajame plane nurodyta, kad šis pastatas yra 4-os kategorijos- saugomas, rekonstruoti negalima. Ar yra leidžiama didinti tankumą šioje vietoje?

G.Natkevičius: Sklypų užstatymo tankumas šioje zonoje yra iki 50 %.

N.Danielienė- Tsebriy: Ar galima 4-os kategorijos pastate keisti vidaus erdves?

G.Natkevičius: Jei nebūtų nugriautas ir atstatomas, būtų sunku tą padaryti.

S.Rimas: 2022.06 pastatui nustatytas individualus apsaugos reglamentas. Maksimalus leidžiamas aukštis pastatams iki 12 m., sklypo užstatymo tankumas – iki 50%, intensyvumas - 110%.

N.Danielienė- Tsebriy: J.Mendelevičius akte prirašęs keistų dalykų- reikėtų juos pakoreguoti: „Visuomenės pasipiktinimą sukėlė ne pats demontavimo aktas, o jo ardymo būdas“, „Pastatas neturi memorialinės vertės“.

J.Kančienė: Labai daug trūkumų ir netikslumų matau tame, kaip įvardintos vertingosios savybės akte.

G.Prikockis: Gal galima būtų tas savybes išvardinti?

D.Šarakauskas: Mūsų posėdis turi pasirinkti darbo kryptį - ar kvestionuojam patį vertingųjų savybių aktą, su juo nesutinkame ir pastato nesvarstome, ar sutinkame su vertingųjų savybių aktu ir svarstome pateiktą architektūrą? Teks balsuoti.

G.Natkevičius: Čia dalyvaujantis Saulius Rimas taip pat dalyvavo nustatant vertingąsias savybes - gali apie tai papasakoti. Dabar gi pastatas jau realiai nugriautas.

J.Kančienė: Ką reiškia teismo naudojama sąvoka „atstatyti“?

S.Rimas: Savo nutarimus gali aiškinti tik teismas, todėl nenorėčiau spėlioti. Džiaugiuosi, kad šiandien šis projektas pagaliau yra svarstomas čia. Gaila, kad tai nebuvo padaryta anksčiau. Į mus pirmą kartą dėl šio pastato kreipėsi jo savininkas 2015 metais. Mums buvo pateiktas architektės, nekilnojamojo kultūros paveldo ekspertės Dianos Pikšrienės parengtas pastato Perkūno al. 11 paveldosauginis įvertinimas, kuriame namo paveldosauginė vertė įvertinta kritiškai, o pastato konstrukcijų ekspertizėje konstatuota, kad pastato būklė avarinė. Atsižvelgdama į šiuos dokumentus Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba tuomet išsakė nuomonę, kad šiam pastatui spec. plano reikalavimai yra per griežti. Neturėjau pagrindo netikėti paveldo ekspertais. Su pastato savininku buvome sutarę, kad jis parengs pasiūlymus pastato

rekonstrukcijai, o jie bus viešinami, pristatomi KAUETe. Siekiau, kad viskas būtų vieša. Deja, savininkas žodžio nesilaikė ir pamėgino nueiti kitu keliu.

Paveldosaugininkai visuomenės akyse visada blogi – dėl to, kad saugo arba per daug arba per mažai. Kolegų angažuotumo čia neįžiūriu.

N.Blaževičienė: Koks bus pastato statusas, jį atstačius?

S.Rimas: Pastatas bus laikomas kultūros paveldo objektu, bus saugomos tos pačios vertingosios savybės kaip dabar.

G.Balčytis: Pastatas dabar pusiau nugriautas, pats neatsistatys. Mums pristatytas projektas - turim aptarti architektūrinius sprendinius, siūlau tą ir atlikti.

N.Stanionis: Pritariu.

G.Priokockis: Brutalus pastato griovimas- akiblokštas visai kultūrai. Posėdyje turim atlikti savo uždavinį - vertinti architektūrinį projektą. Paveldosauginių aktų kvestionuoti negalime.

J.Kančienė: Pritariu.

K.Zaleckis: Reikia svarstyti.

D.Šarakauskas: Visiems tarybos nariams pritarus, nutarta G.Natkevičiaus pateiktą projektą svarstyti.

KLAUSIMAI:

R.Palys: Ar galiojantis reglamentas leidžia priestato statybą?

G.Natkevičius: Taip.

L.Tuleikis: Kaip priestatas koreliuoja? Kaip išlieka bendroji aplinka?

G.Natkevičius: Leidžiama užstatyti 50 % sklypo. Tai yra kompromisas. Priestatas numatomas kaip medinė dėžė. Jis projektuojamas už senojo tūrio- taip saugoma Perkūno alėjos išklotinė.

L.Tuleikis: Kokia priestato architektūrinė idėja?

G.Natkevičius: Paprastas, bet modernus tūris, savo medžiaga artimas senojo pastato laiptinei. Tuo pačiu kontrastingas.

A.Karalius: Už dviejų savaitių bus 2 metai nuo konflikto pradžios. Kodėl nebuvo uždengti išlikę griuvėsiai?

G.Natkevičius: Nežinau.

A.Karalius: Kodėl taryboje dalyvavo advokatai?

G.Natkevičius: Nedalyvavo.

A.Karalius: Kas būtų, jei užsakovui reikėtų 1000 m² ploto?

G.Natkevičius: Šiuo atveju visiškai normali programa - trys vaikų miegamieji ir studija. Visus griuvėsius išfotografavau- tikrai vertingus dalykus galima buvo uždengti.

G.Prikockis: Jei jau svarstom projektą - kokia naujo korpuso apdaila ir kokios spalvos? Kaip siejasi su senuoju pastatu?

G.Natkevičius: Senasis pastatas dabar yra pilkas, anksčiau buvo baltai tinkuotas. Langu apvadai, laiptinė - tamsiai rudi. Todėl priestatą siūlom medžio apdailos tamsiai rudą. Tokiu būdu prie gatvės stovės baltas tūris, antrame plane- tamsus.

L.Tuleikis: Ar name yra rūsys?

G.Natkevičius: Labai negilus- tik bulvėms laikyti.

L.Tuleikis: Pats parengi griovimo projektą?

G.Natkevičius: Ne.

A.Karalius: Per teismą sakė, kad griovimo aprašą parengė Gintas Natkevičius.

G.Natkevičius: Tai netiesa.

K.Zaleckis: Ar buvo kitų kompozicinių variantų? Su priestatu ir be?

G.Natkevičius: Anksčiau svarstėm, gal ne viską atsatyt... bet čia neturim šių pasiūlymų.

K.Zaleckis: Būtų buvę įdomu pamatyti.

G.Barčauskas: Koks tankumas ir intensyvumas?

G.Natkevičius: 29 ir 31.

G.Barčauskas: Ar atitinka STR?

G.Natkevičius: Taip.

N.Stanionis: Ar garažas pirmame aukšte už vitrinų?

G.Natkevičius: Taip - garažo siena stiklinė - norėjom apjungti į vieną stiklinę plokštumą su antro aukšto vaikų kambariais.

L.Tuleikis: Ar su užsakovu tarėtės prieš du metus?

G.Natkevičius: Tuomet įsivaizdavom, kad pagal D.Pikšrienės aktą galima rekonstrukcija. Pasikvietėm teisininką, kad įtikintų ir paaiškintų užsakovui, kas jo laukia.

S.Rimas: Trečios kategorijos pastatams rekonstrukcija galima. Ar išlaikomi visi norminiai atstumai?

G.Natkevičius: Taip.

N.Blaževičienė: Kieme yra autentiški smetoniški sandėliukai- ar jie bus griauunami? Būtų gražu, jei išliktų kažkas autentiško.

G.Natkevičius: Mes apie tai galvojom, bet natūroje jie neatrodo tokie vertingi.

R.Palys: Viena iš Žaliakalnio ypatybių - taškinis užstatymas. Ar galima jį panaikinti?

G.Natkevičius: Toks apibūdinimas neegzistuoja.

G.Zykvienė: Norėčiau pamatyti naujojo pastato pjūvį, kur matytųsi antro aukšto aukštis.

G.Natkevičius: Antro aukšto aukštis apie 4 m.

PASISAKYMAI

N.Stanionis: Sunku atsiribot nuo tos skaudžios istorijos. Manau, kad nauja architektūra galima prie saugotinų pastatų. Naujo priestato architektūrinė idėja turėtų būti tobulinama. Dabar savo dydžiu ir stogų architektūra jis atrodo per daug agresyvus.

Kelia abejonių stiklinė garažo siena.

G.Priockis: Projektiniams sprendiniams pritariu - manau, pasirinktas kelias teisingas. Senasis pastatas atkuriamas, naujas priestatas šiuolaikiškas.

Siūlau projektuoti medines senojo pastato konstrukcijas, nes medžiagiškumas bus suvokiamas. Pritariu atstatymui su visomis detalėmis, gražu būtų atrestauruoti ir įdėti autentiškas duris, išlaikyti spalvinį sprendimą. Apdailos raktas teisingas, spalvinis sprendimas kiek abejotinas.

Nemanau, kad naujasis tūris per didelis, stogų kompozicija priimtina.

Nors autoriai visgi galėtų aukščiau pasitikrinti ir gal vos vos pažeminti. Esmė - gatvės išsklotinė.

Šitas pastatas per savo istoriją įgavo ypatingą svarbą, nes visuomenė tuo suinteresuota.

Manau, vidus gali keistis.

K.Zaleckis: Pritariu senojo pastato atstatymui, tai pat kontrasto principui, kuriant priestatą. Bet man rodos, kad naujasis tūris konkuruoja su senuoju.

KAUET ui galėjo būti pateikta daugiau sprendinių variantų. Gal būt jungtis tarp pastatų galėtų būti ne tokia glaudi?

G.Barčauskas: Pritariu kolegoms - siekti maksimaliai autentiškesnės senojo pastato išorės. Manau, reikia atkurti iš naujų medžiagų ir to nesureikšminti – autentiškų sienų atkurti nepavyks.

Manau, naujasis tūris per masyvus ir kontrastingas.

G.Balčytis: Svarstomas klausimas turi kelis aspektus:

1. Istorinė ir architektūrinė vertė - šio klausimo nekomentuosiu, nes yra paveldosauginės sąlygos, yra ekspertai, reikia to laikytis.

2. Kas tai per projektas- rekonstravimas, atkūrimas, nauja statyba?

Mano manymu, atkūrimo nebeįmanoma atlikti, nes pusė namo nugriauta. Sąvoka „atkūrimas“ yra daugiau žodžių ekvilibristika nusiraminiui, greičiausiai tai yra „nauja statyba“- ne teisine, bet logine prasme.

3. Pastabos dėl pateikto projekto:

- naujos dalies statybos vieta tinkama;
- naujos dalies mastelis- daugiau mažiau tinkamas ir atliepia aplinką;
- naujo statinio architektūrai trūksta „skambesio“, nes stiklinės sienos pasiūlymas atrodo banalokas. Žaliakalnio architektūra reikalauja daugiau jautrumo, o gal ir architektūros konceptualumo - linkiu įdomesnės architektūros bei santykio su senuoju pastatu.

Jei autoriai liks prie siūlomo sprendimo, siūlau bent paieškoti seno ir naujo pastatų stogų linijų kampų, nes dabar jie chaotiški ir atsitiktiniai.

R.Palys: Esamo pastato atkūrimas galimas, maksimaliai išlaikant bendrą išraišką ir detales.

Nors pjūvyje atrodo neblogai, vizualizacijose siūlomas priestatas per didelis ir agresyvus, užgožia esamą pastatą, todėl priestato pasiūlymui iš esmės nepritariu. Siūlau paieškoti kitų variantų.

G.Zykvienė: Posėdyje nebuvo aiškiai suformuluotas vertinimo objektas: ar vertinamas kultūros paveldo objektas – Petro Rusecko vilos (unikalus kodas KVR 47532) Perkūno al.11, Kaune atkūrimo (tvarkybos?) ir rekonstravimo (tvarkomųjų statybos darbų?) projektiniai pasiūlymai ar Vienbučio gyvenamojo namo Perkūno al.11, Kaune rekonstravimo projektiniai pasiūlymai. Galimai taip nutiko dėl Projektuotojų neteisingai suformuluoto Projekto pavadinimo 1. Rekomendacijos Petro Rusecko vilos (unikalus kodas KVR 47532) Perkūno al.11, Kaune atkūrimui: Pateiktose vizualizacijose Petro Rusecko vila primena muliažą. Tai gali būti dėl vizualizavimo ypatumų, tačiau tiek pateiktoje medžiagoje, tiek pristatyme nebuvo pateikta išsami istorinių, architektūrinių, mechaninių, polichrominių tyrimų tikslų turio ir atskirų detalių apmatavimų medžiaga. Išlikę stogo ir fasado elementai, įvardinti šio Kultūros paveldo objekto individualaus apsaugos reglamente kaip Vertingosios savybės, taip pat ir papildomai atrasti turi/turėjo būti saugomi, bei tiksliai apmatuoti, atlikti polichrominiai tyrimai. Išlikusių turio/elementų matavimai su fotofiksacija turi būti pateikiami kartu su sulyginamuoju brėžiniu. Neišlikusių turio/elementų istorinės foto ar analogiški elementai turi būti pateikiami kartu su sulyginamuoju brėžiniu. Durys, langai ir jų apvadai turi būti tiksliai apmatuoti, t.y. turi būti apmatuotas ne tik jų gabaritas, bet ir profilis, furnitūra, nustatyti polichrominiai sluoksniai. Mechaniniais tyrimais turi būti

nustatyta autentiško tinko sudėtis, polichrominiais – spalva. Taip pat pritariu kolegų išsakytai nuomonei apie išorinių atkuriamos vilos sienų konstrukciją – plonesnės medžio karkaso sienos, nenusileisdamos savo mechaniniu atsparumu bei pasiekdamos tokią pat varžą kaip ir apšiltintos betono/blokelių sienos, sudarytų tikslesnę atkuriamos vilos vaizdą. 2. Rekomendacijos Petro Rusecko vilos (unikalus kodas KVR 47532) Perkūno al.11, Kaune rekonstravimui: Su akivaizdžiomis klaidomis surašytas kultūros paveldo objekto individualaus apsaugos reglamentas yra nepagarba ŠIAI ISTORIJAI ir turėtų būti pataisytas, Atkreipti dėmesį į punktą 2.5. Maksimalus leistinas kitų pastatų aukštis metrais nuo žemės paviršiaus iki kraigo – 12 m (saugomo pastato aukštis pagal tyrimų duomenis, buvęs iki griovimo darbų). Tačiau G.Natkevičiaus atkūrimo nurodomas aukštis 9,26 m(pridėjus cokolį 45 cm, gaunamas 9,70 m aukštis vilos bokštelio, kuris yra tik elementas, o kraigų aukščiai atitinkamai 8,10 m ir 7,35 m.

Toliau tame pat punkte nurodoma Leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas – 50 procentų. Leistinas žemės užstatymo intensyvumas – 110 procentų, kas akivaizdžiai prieštarauja To paties Kultūros paveldo objekto individualaus apsaugos reglamento reikalavimams: 2.3. ... 2. Rūsysis ir 3. Ūkinis pastatas, - kultūros paveldo atžvilgiu yra nevertingi, tačiau tvarkant šiuos objektus vengti jų plėtros teritorijoje. Rekomenduojami šių statinių remonto darbai nedidinant jų užstatymo ploto ir tūrio, taip pat 2.4. Draudžiama statyti statinius, kurie aukščiau, apimtimi ar išraiška nustelbtų Kultūros paveldo objektą. Vertinant Petro Rusecko vilos naują priestatą nepaisant minėto dokumentų klaidų, priestatas yra galimas, tačiau yra per didelis: 1. Istorinės saugomos vilos kraigų aukščiai atitinkamai 8,10 m ir 7,35 m, o karnizų 5,95 ir 3,20 m. Priestate ekvilibristiškai naudojamos kraigo ir karnizo sąvokos nekeičia esmės – šiuo atveju tai yra karnizas, kurio aukštis 8,05 m. ir dėl to naujo priestato aukštis per didelis. Projektiniuose pasiūlymuose nepateiktas priestato pjūvis, bet akivaizdu, kad jo antro aukšto patalpos gali būti daug žemesnės nei 4,0 m, o garažo grindys gali būti žemiau nei vilos.

2. Jei naujas tūris yra projektuojamas kaip priestatas - per didelis. Akcentuotą Užsakovo programą galima sutalpinti įrengiant pilną normalų antrą aukštą istorinėje saugomoje vietoje

3. Galimas priestato projektavimas kontrasto principu: spalva: istorinės vilos šviesaus tinko apdailant pasirenkant tamsesnę medinių bruselių apdailą, forma - istorinės vilos dvišlaičiam tūriui pasirenkant monolišką tūrį. Naujas tūris galėtų būti paprastesnės formos, vientisesnis, toliau nuo esamo tūrio. Tačiau reikėtų siekti didesnio

monolitiškumo, naudojant medinius elementus ir stiklo fasadams bei neutralios stogo formos Taip pat pritariu kolegų išsakytai nuomonei dėl variantų. Neakivaizdžiai buvo išaiškinta skirtumai tarp KAUET ir KRAT tarybų: kadangi teisinę galią turi KRAT, ten svarstomas 1 galutinis projekto variantas, o KAUET yra skirtas pasitarti, ieškoti projekto sprendimų kelių.

N.Blaževičienė: Susirinkom dėl atstatomo pastato. Išstorintos lauko sienos pakeis eksterjero vaizdą, matyt norėsit paslikti nepakitusias esamas vidaus erdves (G.Natkevičius- „ne“). Siūlau maksimaliai atstatyt vakarinio fasado plastiką, nekonkuruoti su pagrindinio fasado kolonų kompozicija, o veranda turėtų išlikti kaip Žaliakalnio medinės architektūros atpažinimo ženklas ir gali būti apjungta su vidaus patalpomis.

Sklypo gilumoje nesiekti dominuojančio šiuolaikiškumo, geriau siekti neutralumo ir jauktumo kontekstui, svarbiausia čia- proporcija. Būtų puiku, jei senasis pastatas būtų atstatytas pilnai, o dar geriau būtų kad statyba būtų vykdoma etapais- pirma atstatytas senasis, po to- priestatas,

Sklypo užstatymo esmė - miesto tipo vila ir būtina siekti „atkurti“ vietovės erdvinę - tūrinę emociją bei maksimalų medžiagos, detalių adekvatumą buvusiam autentiškam statiniui.

N.Danielienė- Tsebriy: 1.Pagal specialųjį planą 4-os kategorijos pastatas Perkūno al. 11 negali būti rekonstruojamas. Nustačius individualų reglamentą šio pastato tvarkymui ir įregistravus jį registre kaip atskirą kultūros vertybę, tartum atsirado galimybė padidinti statybos darbų apimtį. Bet vertėtų pagalvoti, ar pasirinkta teisinga statybos darbų rūšis – rekonstravimas.

2. Pritariu sprendimui padidinti naudingą pastato plotą statant priestatą, kartu atstatant apgriautą pastatą pagal buvusių gabaritus, išsaugant detales (vertingos savybės - akte). Tačiau priestatas įžulokas, aiškiai per didelis, galėtų būti statomas kiek toliau nuo senosios vilos (prailginti „kakliuką“). Trūksta Ažuolyno gatvės išklotinės- joje matytųsi, kad naujoji dalis per didelė ir disonuoja su aplinka.

3. Būtina išimti iš J.Mendelevičiaus ekspertizės teisybės neatitinkančius teiginius:

- „Visuomenės pasipiktinimą sukėlė ne pats demontavimo aktas, o jo ardymo būdas“.
- „Pastatas neturi memorialinės vertės“.

J.Kančienė: Iš tiesų J.Mendelevičius yra konstruktorius, ne paveldosaugininkas. Ir tai ne Art deco, o liaudiškos architektūros paieškos.

Pastato atstatymą iki detalių turi kontroliuoti paveldosaugos institucijos. Siūlau apsvarstyti verandos, 1928 m. projekte dar nenumatytos, bet gyvavusios iki II pasaulinio karo, atkūrimo galimybes.

Mano nuomone vertingųjų savybių aktas yra pernelyg demokratiškas.

Naujasis priestatas man atrodo per didelis, o stogų šlaitų kryptys pajunasi su senuoju-įvairiašlaičiais stogeliais miniatiūriniu „autentu“. Suprantu, kad buvo siekiama kontrasto, bet gal per ryškiai. Nauji tūriai pagal reglamentą negali viršyti 12 m ir nustelbti esamo tūrio.

D.Šarakauskas: Perskaitysiu G.Janulytės- Bernotienės atsiųstą komentarą: „Negaliu dalyvauti gyvenamo namo Perkūno al. Nr.11, Kaunas Projektinių pasiūlymų svarstyme. Esu Lietuvos Architetų rūmų tarybos narė. LAR Taryba yra oficialiai išreiškusi nuomonę dėl susidariusios situacijos griaunant pastatą Perkūno al. 11. Kadangi tekstas dėl KPD institucijų, ekspertų, projektuotojų sisteminių klaidų vertinant, saugant ir tvarkant Kultūros paveldo vertybes yra pateiktas, tai nežiūrint, kad per pastaruosius metus byloje įvyko pokyčiai, negaliu reikšti kitos nuomonės”.

D.Šarakauskas: Blogiau negu dabar būti jau nebegali. Pritariu, kad jei senasis pastatas būtų atstatytas naujomis medžiagomis. Žiūrint į pateiktą pjūvį atrodo, kad priestato aukštis tinkamas, bet vizualizacijose atrodo kitaip. Senasis pastatas neturėtų būti mažesnis už priestatą. Pritariu, kad priestatas turi kontrastuoti su esamu pastatu - bet priestate trūksta detalių, todėl jis atrodo per daug monumentalus.

Vakar apėjau sklypą ir nustačiau, kad priestato beveik nesimatys iš jokių taškų.

Nebandysiu apibendrinti pasisakymų- nuomonės bus apibendrintos protokolo nutarime.

Nors ir dabar akivaizdu, kad dauguma ekspertų pasirinktam keliui pritaria, abejones kelia tik priestato masyvumas ir kontrastingumas.

Matau, dar yra norinčių pasisakyti.

L.Tuleikis: Manau, kad reikia tikslinti vertingųjų savybių aktą.

Akivaizdu, kad užsakovo planas pavyko - anksčiau galėjo tik rekonstruoti esamą pastatą, o dabar jau gali atsirasti naujas tūris sklype.

A.Karalius: Linui nepritariu. Matau, kad dabar viskas daroma daug rūpestingiau, gaila kad nebuvo pristatytas maketas. Vyksta diplomatinis karas.

Svarbu, kad paveldo reputacija netaptų iškamša.

S.Rimas: Ačiū ekspertams už išsakytas išvalgas. Nesutinku su esmine L.Tuleikio teze, neva mes leidžiame įgyvendinti pirminį užsakovo planą - nugriauti senąjį ir statyti naują pastatą.

Tai, kad špavyko įtikinti užsakovą 180 laipsnių kampu pakeisti savo nuomonę ir projektuoti istorinio pastato atstatymą – šioje situacijoje laikičiau mūsų visų pergale.

POSĖDŽIO APIBENDRINIMAS:

Apsvarsčius VIENBUČIO GYVENAMOJO NAMO PERKŪNO AL. 11, KAUNE, REKONSTRAVIMO (ATKŪRIMO) PROJEKTINIUS PASIŪLYMUS, tolimesniame darbe siūlome atsižvelgti į pateiktas pastabas:

1.1-Pasirinktam keliui pritariame - senasis pastatas atkuriamas, naujas priestatas projektuojamas šiuolaikiškai (11 ekspertų)

1.2-Naujojo priestato architektūrinė idėja turėtų būti tobulinama. Dabar savo dydžiu ir stogų architektūra jis atrodo per daug agresyvus ir kontrastingas. („Draudžiama statyti statinius, kurie aukščiau, apimtimi ar išraiška nustelbtų Kultūros paveldo objektą”)

(7 ekspertai)

1.3- Pritariame atstatymui su visomis detalėmis, gražu būtų atrestauruoti ir įdėti autentiškas duris, išlaikyti spalvinį sprendimą. (6 ekspertai)

1.4 Manome, kad jungtis tarp pastatų galėtų būti ne tokia glaudi (3 ekspertai)

1.5- Išorinių atkuriamos vilos sienų konstrukciją – plonesnės medžio karkaso sienos, nenusileisdamos savo mechaniniu atsparumu bei pasiekdamos tokią pat varžą kaip ir apšiltintos betono/blokelių sienos, sudarytų tikslesnę atkuriamos vilos (3)

1.6- Žaliakalnio architektūra reikalauja daugiau jautrumo, todėl sklypo gilumoje nesiekti dominuojančio šiuolaikiškumo, geriau siekti neutralumo ir jautrumo kontekstui, Naujas tūris galėtų būti paprastesnės formos, vientisesnis, toliau nuo esamo tūrio (3 ekspertai)

1.7- Apdailos raktas teisingas. Galimas priestato projektavimas kontrasto principu: spalva: istorinės vilos šviesaus tinko apdailant pasirenkant tamsesnę medinių bruselių apdailą (2 ekspertai)

1.8- Veranda turėtų išlikti kaip Žaliakalnio medinės architektūros atpažinimo ženklas (2 ekspertai)

1.9- Svarstymui turėjo būti pateikta daugiau sprendinių variantų (2 ekspertai)

1.10- Priestato stogų šlaitų kryptys pjaunasi su senuoju - įvairiašlaičiais stogeliais miniatiūriniu „autentu“ (2 ekspertai)

1.12- Senąją vilą reikia atkurti iš naujų medžiagų ir to nesureikšminti – autentiškų sienų atkurti nepavyks (2 ekspertai)

1.13- Tiek pateiktoje medžiagoje, tiek pristatyme nebuvo pateikta išsami istorinių, architektūrinių, mechaninių, polichrominių tyrimų tikslų tūrio ir atskirų detalių apmatavimų medžiaga. (G. Zykuviene)

Dalius Šarakauskas

Jūratė Merkevičienė